

Badiiy asar tilining stilistik rang-barangligi

Shohsanam Tursunova

(Navoiy davlat pedagogika institutining tayanch doktoranti)

Annotatsiya: *Ushbu maqolada til stilistikasi, badiiy asarlarda yozuvchining til imkoniyatlaridan foydalanish mahorati haqida fikr yuritilib, ushbu muammo atrofida yuzaga keladigan savollarga javob beriladi. Filolog olimlarning bu muammo atrofidagi qarashlari keng muhokamaga tortiladi. Aynan tildagi uslublar, ularning xilma-xilligi haqida tushunchalarga urg'u beriladi. Badiiy asarlarni yaratish bilan bir qatorda, ularni tahlil qilishda ham tilning stilistikasi qanday imkoniyatlarga ega ekanligi borasida fikr yuritiladi.*

Kalit soʻzlar: *stlistika, badiiylik, badiiy asar tili, yozuvchi mahorati, obyektivlik, lingvistik vositalar, badiiy tasvir, ilmiy uslub, publitsistik uslub, nutq stili, she'riy nutq, inversiya, kommunikativlik, estetik ta'sir, hissiy bo'yoqdorik;*

Abstract: *This article reflects on language stylistics, the writer's ability to use language possibilities in artistic works, and answers to questions arising around this problem. The views of philological scientists on this problem are widely discussed. Emphasis is placed on the concepts of language styles and their variety. In addition to the creation of works of art, in their analysis, the stylistic possibilities of the language are considered.*

Key words: *stylistics, artistry, language of artistic works, writing skills, objectivity, linguistic tools, artistic image, scientific method, journalistic style, speech style, poetic speech, inversion, communicativeness, aesthetic effect, emotional favorite*

Аннотация: *Данная статья размышляет о стилистике языка, умении писателя использовать языковые возможности в художественном произведении и отвечает на вопросы, возникающие вокруг этой проблемы. Взгляды ученых-филологов на эту проблему широко обсуждаются. Особое внимание уделяется понятиям языковых стилей и их многообразию.*

Помимо создания художественных произведений, при их анализе учитываются стилистические возможности языка.

Ключевые слова: *стилистика, художественность, язык художественных произведений, навыки письма, предметность, языковые средства, художественный образ, научный метод, публицистический стиль, речевой стиль, поэтическая речь, инверсия, коммуникативность, эстетический эффект, эмоциональный фаворит*

Kirish.

Badiiy asar tilining o'ziga xosligi masalasi uzoq yillardan buyon bir o'rinda adabiyotshunos olimlarning, ikkinchi tomondan lingvistika sohasida faoliyat olib borayotgan barcha tadqiqotchilarning o'rganish uchun olingan alohida mavzusiga aylanib kelmoqda. Badiiy asar tiliga munosabat, uni badiiy-uslubiy jihatdan o'rganish uzoq tarixga ega. Biroq unga jiddiy e'tibor XX asrning 30-yillarida ancha kuchaydi. Dastavval, jahon va rus adabiyotshunosligida, keyinroq o'zbek adabiyotshunosligida bajarilgan ko'pgina tadqiqotlar buni tasdiqlaydi. Bu masalaga chuqur yondashgan akademik V.Vinogradov: "Badiiy adabiyot tilini tadqiq qilish tilshunoslik va adabiyotshunoslikka yaqin, biroq ularning har ikkisidan ajralib turuvchi maxsus filologik fanning tekshirish obyekti bo'lishi lozim",-deb ta'kidlaydi. Aynan ana shu masala ushbu tadqiqotimiz oldida turgan dolzarb masala hisoblanadi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyasi.

Badiiy asar tili bilan shug'ullanish XIX asrda boshlangan edi. Masalan, italyan tilshunosi Banedetto Krochening fikricha, estetik kategoriyalar individual bo'lganidek, badiiy asar tili bilan bog'liq lingvistik kategoriyalar ham individuallik kasb etadi. Chunki badiiy asar individual shaxs (yozuvchi, shoir yoki dramaturg)ning o'z nutqiy faoliyati mahsulidir. Badiiy asarda til o'zining insonlar orasida aloqa quroli vazifasini to'la saqlagan holda o'zining ekspressiv funksiyasini namoyon etadi. Badiiy til umumxalq tili va adabiy til bilan o'zaro munosabatda bo'lsa-da, farqli tomonlarga ham egadir.

Ma'lumki, badiiy asarning yaratilishi ma'lum bir tilning vositasida vujudga keladi. Til, uning leksik imkoniyatlari, stilistikasidan qay darajada foydalanish esa yozuvchi, shoirlarning mahorati masalasiga bog'liqdir. Shu ma'noda, til ijtimoiy reallikka aylanadi, bunda uning boy leksik imkoniyati yuzaga chiqadi. Har bir badiiy asarning yaratilishi badiiy nutq uslubi doirasida paydo bo'lishini anglagan holda, boshqa nutqiy uslublardan ham o'rni bilan foydalanish zarurati mavjudligini ko'zdan qochirmaslik lozim. Stilistika — grekcha «stylos» so'zidan olingan bo'lib, «suyakdan qilingan uchli tayoqcha» degan ma'noni bildiradi. Qadimgi greklar mum surtilgan taxtachaga uchli tayoqcha bilan yozar edilar. Bu tayoqchanning tepa tomoni kurakchaga o'xshar edi. Xato yozilgan so'zni tayoqchanning kurakchaga o'xshagan tomoni bilan taxtachadagi mumni tekislash orqali o'chirar edilar va uchli tom oni bilan to'g'rilab yozardilar. Stil so'zidan stilet — ingichka xanjar va stilo — avtoruchka so'zlari kelib chiqqan. Qadimdan stil so'zi «bo'g'in, nutq stili» ma'nosida qo'llana boshlangan. Goratsiyning «Agar sen o'qish uchun loyiq narsa yozmoqchi bo'lsang, stilingni tez-tez almashtirib tur. Dunyoqarashi tor odamlarni qoyil qoldira olmasang, kuyinib o'tirma, ozgina bo'lsa ham tushungan odamlar bilan qoniq» deb yozib qoldirgan jumalari ichidan «stilingni tez-tez almashtirib tur» degan ifodasi keyinchalik greklarda maqolga aylanib ketgan. Demak, odamlarning ko'ngliga urmaydigan, foydali ma'lumot beradigan biror narsa yozish uchun stilni tez-tez almashtirib turish lozim ekan.

Bunda fikr ifodalash stillari ham tushuniladi. Masalan, ko'tarinki stil, lo'nda stil va boshqalar. G'.G'ulomning «Sen yetim emassan» she'ri ko'tarinki stilda yozilgan. A.Qahhorning stili fosh qiluvchilik xususiyatiga ega. Uning asarlarida zaharxanda iboralar, maqol va matallar ko'plab uchraydi. Masalan, «Sinchalak» qissasida Arslonbek Qalandarov shunday deydi: «Sinchalak degan oyog'i ipday ingichka qush bor. U kechasi oyog'ini osmonga ko'tarib yotadi, osmon tushib ketsa, ko'tarib qolaman». Saida esa unga javoban deydi: «Xo'roz ham «men qichqirmasam, tong otmaydi», der ekan. «Mayiz yemagan xotin» hikoyasida bunday fosh qiluvchi jumalar juda ko'p. Yozuvchi Oybekka esa keng

ko‘lamlilik xos, masalan, Oybekning «Navoiy» romanidan quyidagi parchaga e‘tibor beraylik: Shoir Xiyobon ko‘chasidan o‘tib, «Bog‘zag‘on»ning katta darvozasiga yetishi bilan bu yerda tartib bilan kuzatib turgan navkarlar, muhrdorga salom berib, darrov otning jilovidan ushladilar. Shoir ularning yordamisiz otdan tushdi-da, «Bog‘zag‘on»ga kirdi. Bu — turli qasrlar, ko‘shklar va boshqa go‘zal binolar va ajoyib xiyobonlarga boy g‘oyat katta bog‘ edi. Daraxtlar oralab ketgan keng, toza va quyosh nurlari bilan olachalpoq yo‘ldan borib, bir necha tanob joyni ishg‘ol etgan katta gulzorlarga chiqdi. Bu yerga go‘yo butun dunyoning gullari to‘plangan edi. Turli-tuman rang va ziyo bilan quyoshda yashnagan bu chaman ko‘zlarni qamashtirardi. Navoiy gulni, rangni juda sevar edi. Har kungidek, to‘xtab, zavq bilan tomosha qildi. Keyin bu chamanzor qarshisidagi koshonaga — devorlari, ustunlari, eshiklari naqqoshlar qo‘li bilan yasalgan naqsh gulzorini toblantirgan tomon yurdi. Oltin qubbachalar, o‘ymakor gullar bilan bezangan eshikni ochib, kichikroq, lekin serhasham bir xonaga kirdi. Bu yerda uni do‘sti Xoja Afzal qarshi oldi. Bu —past bo‘yli, tiyrak ko‘zli, xushmuomala, qariyb o‘zi bilan tengdosh kishi edi.

Muhokama va natijalar.

Badiiy adabiyot tilining o‘ziga xosligi:

- 1) kommunikativ va estetik funksiyalarning birligi;
- 2) ko‘p uslubli;
- 3) obrazli va ifodali til vositalaridan keng foydalanish;
- 4) muallifning ijodiy individualligining namoyon bo‘lishi.

Bunga badiiy adabiyot tilining adabiy til rivojiga katta ta‘siri borligini qo‘shamiz. Bu xususiyatlar badiiy uslubning o‘ziga xos xususiyatidir. Yuqorida aytib o‘tilganidek, faqat estetik funktsiya unga to‘liq mos keladi. Boshqa xususiyatlarga kelsak, ular boshqa uslublarda ko‘p yoki kamroq darajada topiladi. Shunday qilib, tilning obrazli va ifodali vositalari publitsistik uslubning ko‘plab janrlarida va ilmiy-ommabop adabiyotlarda uchraydi. Muallifning individual uslubi ilmiy risolalarda ham, ijtimoiy-siyosiy asarlarda ham uchraydi. Adabiy til nafaqat badiiy adabiyot tili, balki fan, davriy matbuot, davlat muassasalari,

maktablar va boshqalar; uning rivojlanishiga soʻzlashuv nutqi kuchli taʼsir koʻrsatadi.

Badiiy adabiyot tili umumiy adabiy tilning faqat bir qismi boʻlgan holda, ayni paytda oʻz chegarasidan tashqariga chiqadi: «mahalliy rang», nutq xususiyatini yaratish. aktyorlar, shuningdek, sheva soʻzlari badiiy adabiyotda ifoda vositasi sifatida qoʻllanadi, ijtimoiy muhit jargon soʻzlar, kasbiy, soʻzlashuv soʻzlari va boshqalar bilan ifodalanadi. Stilistik maqsadlarda arxaizmlar ham qoʻllaniladi, til mulkidan chiqib ketgan, zamonaviy sinonimlar bilan almashtirilgan soʻzlar. Ularning badiiy adabiyotdagi asosiy maqsadi davrning tarixiy lazzatini yaratishdir. Ular boshqa maqsadlarda ham qoʻllaniladi - ular nutqqa tantanavorlik, pafos bagʻishlaydi, kinoya, satira, parodiya yaratish vositasi boʻlib xizmat qiladi, bayonotni oʻynoqi ohanglarda boʻyashadi. Biroq, bu funksiyalarda arxaizmlar nafaqat badiiy adabiyotda qoʻllaniladi, ular jurnalistik maqolalarda, gazeta felyetonlarida, epistolyar janrida va boshqalarda ham uchraydi.

Til badiiy adabiyotning birinchi elementi, obraz yaratishdagi asosiy quroli sanaladi. Badiiy asarda muallif nutqi va bayonchi nutqi oʻziga xos xususiyatlarga egadir. Personajlar nutqini tipiklashtirish va individuallashtirishning badiiy asarda oʻziga xos mezonlari va tamoyillari mavjud. Arxaizm, neologizm, dialektizm kabi leksik vositalar, omonim, sinonim, antonim va paronim singari soʻzning shakl hamda maʼno munosabatiga koʻra turlari badiiy asarlarda muhim uslubiy funkionalarga egadir. Umuman olganda, adabiy til taraqqiyotida mashhur, talantli yozuvchilarning alohida oʻrni bor. Badiiy asar tili va uslubi masalalari deb nomlangan tanlanma fanda ana shu muammolar xususida fikr yuritiladi, filolog talabalarga badiiy asar tili xususiyatlarini mustaqil tahlil qila olish koʻnikmalarini singdirishga alohida eʼtibor qaratiladi. Bu tanlanma fan badiiy asarning gʻoyaviy-estetik qiymatini belgilashda til vositalarining oʻrni va ularni oʻrganish usullari haqida talabalarga ixcham va asosli maʼlumotlar beradi maʼno munosabatiga koʻra turlari badiiy asarlarda muhim uslubiy funkionalarga egadir. Ayniqsa, badiiy asar tilini oʻrganishda va uni tahlil qilishda yozuvchining yoki maktub egasining soʻzga

munosabati, soʻz tanlash, soʻz qoʻllashdagi mahorati muhim ekanligini, til vositalarini, soʻzlarni ishlatishda uning oʻziga xos uslubi, mahorati namoyon boʻlishini akademik V.Vinogradov “Badiiy asar tilini tahlil qilish asar gʻoyasi bilan bogʻliq hissiy mazmuni ifoda etuvchi lingvistik vositalarni koʻrsatib berishdir”, –deyar ekan, u toʻla haqlidir.

Badiiy adabiyotda lingvistik vositalardan foydalanish oxir-oqibatda muallifning xohishiga, asarning mazmuniga, tasvir yaratilishiga va u orqali adresatga taʼsir koʻrsatishiga bogʻliq. Yozuvchilar oʻz asarlarida, avvalambor, ular fikrni, his-tuygʻularni toʻgʻri yetkazish, qahramonning maʼnaviy olamini chinakam ochib berish, til va qiyofani real ravishda qayta tiklashdan kelib chiqadi. Nafaqat tilning meʼyoriy dalillari, balki umumiy adabiy normalardan chetga chiqish ham muallifning niyatiga, badiiy haqiqatga intilishiga bogʻliq. Adabiyotda til oʻziga xos mavqega ega, chunki bu qurilish materiali, quloq yoki koʻrish orqali seziladigan, ularsiz asar yaratib boʻlmaydi. Tilning eng yaxshi tomoni, uning kuchli qobiliyatlari va noyob goʻzalligi badiiy adabiyot asarlarida mavjud boʻlib, bularning barchasiga tilning badiiy vositalari orqali erishiladi. Badiiy ifoda vositalari xilma-xil va koʻp sonlidir. Tilning ekspressiv vositalariga nutqning stilistik shakllari yoki shunchaki nutq figuralari kiradi: anafora, antitez, birlashmaslik, gradatsiya, inversiya, koʻp foydalanish, parallelizm, ritorik savol, ritorik murojaat, sukut, ellips, epifora. Badiiy ifoda vositalariga ritm (sheʼr va nasr), qofiya, intonatsiya kiradi. Odatda, badiiy nutq uslubi uchun odatda va umumiy tomonidan taʼqib qilinadigan alohida va tasodifiy narsalarga eʼtibor beriladi. Badiiy olam - bu “yangidan yaratilgan dunyo”, tasvirlangan voqelik maʼlum darajada muallifning fantastikasi, demakdir nutqning badiiy uslubida asosiy rol subyektiv lahzani oʻynaydi. Atrofdagi barcha voqelik muallifning tasavvurida aks etadi. Ammo badiiy matnda biz nafaqat yozuvchining dunyosini, balki bu dunyodagi yozuvchini ham koʻramiz: uning afzal koʻrganlari, tanqidlari, hayratlari, radlari va boshqalar. Badiiy nutq uslubining hissiyotlilik va ekspressivligi, metaforik, mazmunli xilma-xilligi yozuvchining qoʻllagan badiiy mahoratiga ham bogʻliqdir. Badiiy matnda birinchi oʻringa tashqi tuygʻu va

tasvirning ravshanligini namoyon qiladi. Ilmiy nutqda aniq belgilangan mavhum tushunchalar, gazeta va jurnalistik nutqda ijtimoiy umumlashtirilgan tushunchalar, badiiy nutqda aniqlangan ko'plab so'zlar aniq, hissiy ifodalarni qamrab oladi. Shunday qilib, uslublar bir-birini to'ldiradi. Har bir muallif o'zining mafkuraviy va estetik vazifalarini amalga oshirish uchun lisoniy vositalarni taqdim etadi. Badiiy nutqda hatto to'g'ri ma'nosida qo'llangan so'z lug'atdagi ayni shu so'z bilan teng kelmasligini, u estetik jihatga ega bo'lgan yaxlit badiiy asar matni tarkibida boshqa so'zlar bilan faqat ma'no va grammatik jihatdangina emas, balki hissiy-estetik jihatdan ham munosabatga kirishish mumkinligini M.M.Yo'ldoshev to'g'ri ko'rsatib o'tadi.⁸ Biror asarni o'qish aniq va oson, boshqa uslublardan foydalanish faqat rang va haqiqiylikni yaratish uchun juda muhimdir. Ammo badiiy uslubda maqolalar yozayotganda, tilni diqqat bilan kuzatib borishingiz kerak. O'quvchining qahramonlarga yoki voqealarga munosabatini shakllantirish uchun muallif o'z histuyg'ularini yetkazadi. Bundan tashqari, uning munosabati ijobiy ham, salbiy ham bo'lishi mumkin. Badiiy asar tilini ifodalashning o'ziga xos xususiyatlaridan biri bu rang-tasvirdir. Yozuvchi rangni atmosferani namoyish qilish, qahramonlarni tavsiflash uchun ishlatadi. Ohanglar palitrasi asarga chuqurroq kirib borishga, muallif tomonidan tasvirlangan voqealar rivoji va qahramonni yanada chuqurroq anglashga yordam beradi. Tilshunos S.Karimov badiiy asar tiliga e'tibor qaratib "Til tasviriy vositalarining paydo bo'lishi badiiy ijod namunalarini bir qadar go'zal, jarangdor, ta'sirli qilib bayon etish zaruriyatidan kelib chiqqan",⁹ degan fikrni bejiz aytmagan. Badiiy olam - bu muallif ko'rgan dunyo: uning hayratlanishi, afzal ko'rishi, rad etilishidir. Bu hissiyotga va kitob uslubining ko'p qirrali bo'lishiga olib keladi. Badiiy uslub - bu asar yaratish uchun qurilish materialidir. Fikrni to'g'ri ifoda etish uchun kerakli so'zlarni topib, syujet va qahramonlarni faqat muallifgina topishi mumkin. Faqatgina yozuvchi o'quvchilarni o'zi yaratgan maxsus olamga kirishga va qahramonlarga mehr uyg'otishga qodir.

She'riy, badiiy tilning o'ziga xos xususiyati faqat uning vazifasidir: badiiy adabiyot, og'zaki san'at mazmunini ifoda etadi. Poetik til bu maxsus funktsiyani

jonli lug'aviy foydalanish darajasida, nutq darajasida bajaradi, bu esa o'z navbatida badiiy uslubni shakllantiradi. Badiiy asar tili ko'plab o'xshatish va tasviriy vositalarga boy bo'ladi va his tuyg'uga to'la bo'ladi, ilmiy asar tili esa uning teskarisi. Unda aytilayotgan fikr jo'n, sodda va hech bir odamni to'lqinlantiradigan so'z tasviri ishlatib bo'lmaydi. "Badiiy nutq uslubining hissiyotlilik va ekspressivligi, metaforik, mazmunli xilmaxilligi yozuvchining qo'llagan badiiy mahoratiga ham bog'liqdir"¹. Til yordamida badiiy obrazni yaratish qobiliyati, asosan, tilga xos bo'lgan umumiy qonuniyatlarga asoslangan bo'ladi. Gap shundaki, so'z nafaqat belgi, hodisaning ramzi bo'lgan elementlarni o'z ichiga oladi, balki uning timsoli ham hisoblanadi. "Stol" yoki "uy" deganda, biz aslida ushbu so'zlar bilan ko'rsatilgan hodisalarni tasavvur qilamiz. Biroq, bu rasmda badiiylik elementlari hali ham mavjud emas. So'zning badiiy funksiyasi haqida faqat boshqa tasvir texnikalari tizimida badiiy obrazni yaratish vositasi bo'lib xizmat qilgandagina gapirish mumkin bo'ladi. Badiiy asarlar nutqining o'ziga xos asosiy xususiyatlariga - obrazlilik, allegoriklik, emotsionallik, mualliflik kabi xususiyatlar kiradi. Uning o'ziga xosligini o'rganayotgan yozuvchi va shoirlar oldida turgan vazifalar belgilaydi inson hayoti uning turli ko'rinishlarida. Ular badiiy asarda turli xil til uslublaridan foydalanishlari mumkin: ilmiy, ishbilarmonlik, so'zlashuv, samimiy nutq va boshqalar; bunga hayotning u yoki bu sohasi badiiy asarda tasvirlanganligi sabab bo'ladi. Badiiy asarga adabiy tildan tashqarida bo'lgan, badiiy bo'lmagan nutqda rad etilgan shunday so'z va grammatik shakllar kirishi mumkin. Bir qator yozuvchilar (N. Leskov, M. Sholoxov, A. Platonov va boshqalar) o'z asarlarida dialektizmlardan, shuningdek, so'zlashuv nutqiga xos bo'lgan qo'pol burilishlardan keng foydalanadilar. Biroq, bu so'zlarni adabiy ekvivalentlar bilan almashtirish ularning matnlarini ulardagi kuch va ta'sirchanlikdan mahrum qiladi. Badiiy nutq adabiy til me'yorlaridan har qanday chetlanishlarga yo'l qo'yadi, agar bu og'ishlar estetik jihatdan asoslansa. Badiiy matnga adabiy bo'lmagan lingvistik materialni kiritish imkonini beradigan cheksiz ko'p badiiy motivlar mavjud: bu atmosferani rekreatsiya qilish, kerakli rangni yaratish, hikoya qilish ob'ektining

"kamayishi", kinoya, muallif obrazini belgilash vositalari va boshqalar. Badiiy matndagi me'yordan har qanday og'ishlar me'yor fonida sodir bo'ladi, o'quvchidan ma'lum bir "me'yor tuyg'usiga" ega bo'lishni talab qiladi, buning natijasida u normadan chetlanishning bunda qanchalik badiiy ahamiyatli va ifodali ekanligini baholashi mumkin. kontekst. Badiiy matnning "ochiqligi" me'yorni mensimaslikni emas, balki uni qadrlay bilish qobiliyatini tarbiyalaydi: umumiy adabiy me'yorni o'tkir his qilmasdan turib, ifodali-zamon, obrazli matnlarni to'laqonli idrok etib bo'lmaydi va har qanday adabiy asarda ham badiiy tilning ahamiyati juda katta hisoblanadi.

Xulosa.

Shunday qilib, badiiy asar stilistikasining rang-barangligi asosan, ijodkorning so'z tanlash va uni qo'llay bilish mahoratiga bog'liq bo'lib, bu esa o'z navbatida, badiiy asarlar tilining xilma-xilligini keltirib chiqaradi. Har bir ijodkor o'z ijodiyotining ma'lum bir davriga kelib, o'z uslubini kashf etadi, yoxud sinchkov kitobxonlar ommasining o'ziyoq, bunday kashfiyotni amalga oshiradi. Qaysidir ijodkor an'anaviy qadriyatlarga ko'p murojaat qilsa, boshqa birida esa yangilik, novatorlik ufurib turadi. Ammo shuni ham unutmaslik lozimki, xoh badiiy asar bo'lsin, xoh ilmiy asar undagi muallifning o'zligi, ijodiy individualligi, o'ziga xosligi aks etib tursagina, bu ijod mahsuli talabgor uchun doim qiziqarliligini va ahamiyatini hech qachon yo'qotmaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Yo'ldoshev B., Qurbonov T. Badiiy asar tili va uslubi masa-lalari. Ixtisos kursi (tanlanma fan). O'quv-uslubiy qo'llanma.- Samarqand: SamDU nashri, 2006, 88 bet.
2. Каримов С. Узбек тилининг бадий услуби: Филол. фанлари д-ри дис. ... автореф. –Самарканд: Зарафшон, 1993. -21б
3. Doniyorov X, Yo'ldoshev B. Adabiy til va badiiy stil. Toshkent: Fan. 1988. B.71.
4. Виноградов В. О теории художественной речи. –М., 1971. –С. 105-211.
5. Umurov H. Adabiyot qoidalari. Toshkent: O'qituvchi. 2002. B.5-8
6. Yo'ldoshev B, Bobojonov F, Pardayev Z. Badiiy asar tili masalalari. Navoiy: Navoiy DPI nashri. 2001. B.7-11.
8. Виноградов В. Наука о языке художественной литературы и ее задачи. –М.: АН СССР, 1958. –С. 3-5.
9. Каримов С. Узбек тилининг бадий услуби: Филол. фанлари д-ри дис. ... автореф. –Самарканд: Зарафшон, 1993. -21б